

Upokojenki, ki kiparita!

Ko se ljudje upokojijo, si pogosto najdejo nov hobi, kot je slikanje ali ribarjenje, da si zapolnijo čas. Astronomi so nedavno opazili dve 'upokojeni' zvezdi (kakršnim rečemo bele pritlikavke) v središču te lepe meglice, ki sta se pričeli ukvarjati s kiparstvom! Rdeča curka snovi, ki streljata iz meglice v dveh smereh, sta ukrivljena v obliki črke S zaradi plesa teh dveh postaranih zvezd.

Ko Soncu podobna zvezda pokuri vse svoje gorivo, se prične sesedati navznoter. Snov v zvezdinem jedru se tesno stisne v majceno, gosto kroglo. Tej krogli pravimo bela pritlikavka. Zvezda tudi izgubi svoje zunanje plasti plina, ki odlebdijo v vesolje. Ta plin ustvari planetarno meglico – čudovite oblake okoli bele pritlikavke, kot je ta na tej novi fotografiji.

Ne zgodi se pogosto, da astronomi najdejo dve beli pritlikavki, ki se gibljeta ena okoli druge. Takim parom dveh zvezd astronomi pravijo 'dvojne zvezde'. Še bolj nenavadno je, da sta zelo blizu ena drugi! Običajno beli pritlikavki v dvojnem sistemu potrebujeta desetine let za en obhod ena okoli druge. A ti dve potrebujeta le malo več kot en dan!

Medtem ko ti zvezdi 'plešeta' ena okoli druge, njuno gibanje vpliva na obnašanje curkov snovi in jih suka v zanimivo obliko črke S. Mnogo let so astronomi tuhtali, kako so ti zasukani curki nastali, sedaj pa vedo!

COOL FACT

Kos bele pritlikavke velikosti kocke sladkorja bi tehtal toliko kot nilski konj!

